

SOCIOLOGICAL RESEARCH AS A TOOL OF PROFESSIONAL DEVELOPMENT OF STUDENTS

It is substantiated that sociological research is an important tool for professional development of students, because it encourages students to conduct their own research.

Keyword: social science education, student, questionnaire, knowledge.

УДК 027.7:378.091.33-028.42(410+492)

Рябець Ірина Володимирівна,

ORCID 0000-0003-4358-3085,

кандидат педагогічних наук,

завідувачка сектору Наукової бібліотеки,

Національний університет «Києво-Могилянська академія»,

Київ, Україна

e-mail: ryabetsiv@ukma.edu.ua,

Голубєва Марія Олександрівна,

ORCID 0000-0001-5191-7984,

кандидат педагогічних наук,

доцент кафедри психології та педагогіки,

Національний університет «Києво-Могилянська академія»,

Київ, Україна

e-mail: golubeva@ukma.edu.ua

РОЗВИТОК АКАДЕМІЧНИХ НАВИЧОК (ACADEMIC SKILLS) СТУДЕНТСТВА: МІСЦЕ ТА РІЛЬ БІБЛІОТЕКИ УНІВЕРСИТЕТУ

Розглянуто питання включеності наукової бібліотеки університету в освітньо-науковий процес із питання розвитку академічних навичок (Academic Skills) у студентства закладів вищої освіти.

Ключові слова: академічні навички, бібліотека, університет, Центр із розвитку академічних навичок.

Наразі є відкритим питання із наповнення переліку академічних навичок (Academic Skills) – з одного боку, та використання сучасних методів, форм та організації процесу сприяння розвитку академічних навичок здобувачів освіти (АНЗО) – з іншого боку. Задля залучення фахівців бібліотеки до процесу розвитку академічних навичок у здобувачів вищої освіти було проведено аналіз сучасного досвіду

Великобританії та Нідерландів із питання розвитку академічних навичок у студентства.

У Центрі з розвитку академічних навичок (Academic Skills Centre (ASC) Бермінгемського університету (University of Birmingham), що є окремим структурним підрозділом університету, навчають студентство, крім академічних навичок письма та загальних академічних навичок, ще й математичним академічним навичкам (mathematical, academic writing and general academic skills). Розглядаючи досвід бібліотек університетів Великобританії (в т. ч. досвід бібліотеки університету Лідс (Leeds University Library) де Центром із розвитку академічних навичок, що створено в цій бібліотеці, пропонується такий перелік академічних навичок: академічна доброчесність і протидія плагіату (Academic integrity and plagiarism), академічне письмо (Academic writing), стратегія читання наукових джерел (Reading), навички з цитувань та посилань (Referencing), критичне мислення (Critical thinking), орієнтація у вимогах до працевлаштування (Employability), математика і статистика (Maths and statistics), ефективне занотовування (Note making), тайм менеджмент (Time management), стратегії пошуку інформації (Searching for information), стратегії та форми онлайн навчання (Online learning), стратегії з підготовки до складання іспитів (Revision and exams). Бібліотекарі університету Лідс підтримують студентів у розвитку академічних навичок у рамках навчальної програми і за допомогою онлайн-ресурсів у формі семінарів, відкритих занять та особистих консультацій для студента. В Амстердамському університеті (нід. Universiteit van Amsterdam, UvA), крім включення розвитку академічних навичок студентства в різноманітні обов'язкові навчальні програми (Tutorials Academic Skills), існує ще й додаткова підтримка розвитку академічних навичок здобувачів освіти. Ця підтримка здійснюється через організацію тренінгів, семінарів та індивідуальних консультацій, до яких залучені працівники бібліотеки університету. Наприклад, управління даними досліджень (Data management). Крім того, на студентському сайті гуманітарного факультету цього університету є розділ із підтримки успішного навчання (Study progress), де в підрозділі «Academic Skills» студентові на потрібний йому семінар необхідно зареєструватися на освітній платформі університету, до якої долучена університетська бібліотека, або студенту рекомендують записатися на тренінг, який проводять бібліотекарі.

Проаналізувавши досвід ролі бібліотеки в розвитку академічних навичок студентства в університетах Великобританії та Нідерландів, варто наголосити, що організувати включеність вітчизняних бібліотек університету в розвиток академічних навичок студентства можливо трьома шляхами. Нами запропоновано три шляхи включеності для Наукової бібліотеки НаУКМА (НБ НаУКМА). Перший шлях – це створення бібліотечного сервісу зі сприяння розвитку академічних навичок студентства, через співпрацю викладачів та бібліотекарів. Цей сервіс стане безпосередньою підтримкою Науковою бібліотекою НаУКМА модулів окремих навчальних дисциплін (у формі тренінгів, вебінарів, практичних завдань, консультацій). Це можливо здійснити за підтримки Центру електронної освіти НаУКМА та через поєднання освітньої платформи Національного університету «Києво-Могилянська академія» DistEdu та сайту НБ НаУКМА. Також можливо створити окремий, відкритий для кожного студента, навчальний курс «Академічні навички», який буде розроблено бібліотекарями НБ НаУКМА та розміщено на DistEdu. Другий шлях – це створення Центру з розвитку академічних навичок, як структурного підрозділу НБ НаУКМА. Третій шлях – це створення Центру НаУКМА з розвитку академічних навичок, як структурного підрозділу університету, що поєднуватиме в собі співпрацю Центру забезпечення якості освіти НаУКМА, Центру академічного письма, Центру наукометрії та цифрової підтримки досліджень НаУКМА, Центру електронної освіти НаУКМА та НБ НаУКМА.

Отже, здійснений аналіз сучасного досвіду Великобританії та Нідерландів із питання розвитку академічних навичок у студентства дозволив запропонувати три шляхи залучення наукової бібліотеки університету до процесу розвитку академічних навичок (Academic Skills): створення бібліотечного сервісу «Академічні навички» зі сприяння розвитку академічних навичок студентства через організацією тренінгів, вебінарів та наданням консультацій із академічного письма, із цитування та посилання на джерела, із управління даними, із інформаційного пошуку та основ інформаційної грамотності при роботі з базами даних наукової інформації та інших навичок; створення Центру з розвитку академічних навичок у студентства як структурного підрозділу наукової бібліотеки університету; створення Центру з розвитку академічних навичок у здобувачів вищої освіти (Academic Skills

Center) як структурного підрозділу університету, де бібліотека є невід'ємним складником цього Центру.

UDC 027.7:378.091.33-028.42(410+492)

Iryna Riabets,

ORCID 0000-0003-4358-3085,

Candidate of Pedagogical Sciences,

Head of Research Library Sector,

National University of Kyiv Mohyla Academy,

Kyiv, Ukraine

e-mail: ryabetsiv@ukma.edu.ua,

Mariia Holubeva,

ORCID 0000-0001-5191-7984,

Candidate of Pedagogical Sciences,

Associate Professor,

Department of Psychology and Pedagogy,

National University of Kyiv Mohyla Academy,

Kyiv, Ukraine

e-mail: golubeva@ukma.edu.ua

STUDENTS' ACADEMIC SKILLS DEVELOPMENT: IMPORTANCE AND ROLE OF THE UNIVERSITY LIBRARY

The issues of the university library involvement in the educational and scientific process on the students' academic skills development in higher education are considered.

Keywords: Academic Skills, library, university, Academic Skills Center.

УДК 028.316.628+021:0,04

Скорябкіна Жанна Анатоліївна,

ORCID 0000-0001-9905-0486,

молодший науковий співробітник,

сектор запису читачів та контролю відвідувань,

відділ комплексного бібліотечного обслуговування,

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського,

Київ, Україна

e-mail: Marcenkozanna44@gmail.com

СУЧАСНИЙ ЧИТАЧ ТА ДИНАМІКА ВІДВІДУВАННЯ БІБЛІОТЕК У ЦИФРОВУ ЕПОХУ

Простежено вплив інформаційних технологій на відвідування наукової бібліотеки. Подано у динаміці дані бібліотечної статистики щодо сучасного читача Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського.